'Ημερομηνία ἐκπομπῆς 22-7-62

. . . . . Σ Η Μ Α . . . . . .

'Από τήν Ποντιακήν λαογραφίαν. - Οἱ Ποντιακές παροιμίες καί τά γνωμικά - ἐδιαίτερο κεφάλαιο τῆς Ποντιακῆς λαογραφίας. - Τήν ἐκπομπή αὐτή γράφει ὁ θεατρικός συγγραφεύς καί λαογράφος Στάθης Εὐσταθιάδης.- Στή λύρα ὁ Γιωργούλης,μουσική ἐπιμέλεια 'Ηρ.Κοκοζίδη.

. . . . . τό σῆμα σβήνει . . . . . .

'Ακοῦστε πρῶτα ἕνα ὄμορφο Ποντιακό σκοπό.

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . . .

Τούς φίλους μας ἀπό τό χωριό Πηγή - 'Αξιουπόλεως,πού μᾶς ζητοῦν νά τούς χαρίσωμε ἕνα τραγούδι ἀπό τήν ἐκπομπή μας,θά τούς λυπήσωμε,γιατί ἀφιερώσεις ἀπό τό πρόγραμμα αὐτό - καθαρά λαογραφικό - δέν εἶναι δυνατόν νά γίνουν.'Αγαπητέ Βελισσαρίδη μπορεῖτε νά μᾶς στείλετε κανένα Ποντιακό ἀνέκδοτο ἤ δίστιχα,πού μέ εὐχαρίστηση θά τά μεταδώσωμε.Πρέπει νά ξέρετε καί μαζί ὅλοι οἱ φίλοι μας,ὅτι δέν μποροῦμε νά κάνωμε Ποντιακή λαογραφία καί στό πρόγραμμα τῆς ἐκπομπῆς τό τόσο περιωρισμένο,νά ἀναφέρωμε 50 ἤ 100 ὀνόματα κάθε ἑβδομάδα.Ζητοῦμε συγνώμην ἀπό τούς ἀκροατάς, πού ἐπιμένουν καί μᾶς στέλνουν γράμματα,ζητῶντας νά τούς χαρίσωμε τραγούδι.

'Ιδού τώρα μερικές περικοπές ἀπό τό χαρακτηριστικό γράμμα τοῦ κ.Γεωργίου 'Ατματζίδη - Προέδρου τοῦ Συλλόγου Πολυτέκνων Νομοῦ Κιλκίς.Παραθέτομε τίς περικοπές αὐτές,γιατί ἀποτελοῦν σκέψεις πού ἐμπίπτουν ἀπόλυτα στό πνεῦμα,πού διέπει τήν λαογραφικήν μας ἐκπομπή.Ὁ κ.'Ατματζίδης γράφει:

"Οἱ ἀντίλαλοι τῆς Ποντιακῆς λαογραφικῆς ἐκπομπῆς καθ'ἑκάστην Κυριακήν,θίγουν τάς πλέον εὐαισθήτους χορδάς τῆς ψυχῆς τῶν χιλιάδων Ποντίων,οἱ ὁποῖοι,αἰώνιοι ἀκοίμητοι φρουροί εἰς τάς ἐπάλξεις τοῦ Βυζαντίου,τοῦ Πόντου,ἀκοίμητοι φρουροί καί σήμερα εἰς τά βόρεια σύνορα τῆς Πατρίδος,'Ακρῖται τότε,'Ακρῖται καί τώρα,ζοῦν καί ὑπάρχουν,σκεπτόμενοι διαρκῶς τό "Εθνος καί ἀναπολοῦν κάθε ἑβδομάδα στιγμήν τό 'Εθνικόν Μεγαλεῖον τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος καί προσφέρουν εὐχαρίστως τόν ἑαυτόν των καί μέ χαράν προκινδυνεύουν χάριν τῆς Πατρίδος ἐν ὀνόματι τῆς νεότητος τῆς 'Ελλάδος.- 'Η ἐκπομπή τῆς Κυριακῆς μέ τόν ἄξιον καθ'ὅλα πρωτεργάτην της Εὐσταθιάδην καί τούς λοιπούς συνεργάτας του ἐξυπηρετεῖ λαμπρότατα σκοπούς καθαρά ἐθνικούς,ἀποτελεῖ μέ ἄλλα λόγια ἕνα εἶδος μικροῦ φροντιστηρίου μέ ἀντικείμενον μελέτης τά ἐθνικά καί λαογραφικά μας θέματα ".

Αὐτά γράφει ὁ κ.'Ατματζίδης - Πρόεδρος τοῦ προαναφερθέντος Συλλόγου τοῦ Νομοῦ Κιλκίς.Μαζί μέ τή συγκίνησή μας,ἐκφράζομε καί τίς θερμές μας εὐχαριστίες πρός τόν ἐκλεκτό αὐτό ἀκροατή μας ἀπό τό Κιλκίς.

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . . .

Καί μιά ἐπιστολή ἀπό τήν 'Αλιστράτη Σερρῶν,εἶναι τῆς δίδος Γεωργίας Γεωργιάδου.Γράφει:

" Εἶμαι κι'ἐγώ Ποντία,φλογερή πατριώτισσα,πού κάθε τι,τό ὁποῖον ἔχει σχέσι μέ τήν πατρίδα τῶν προγόνων μας,δονεῖ τήν ψυχή μου.'Η ἐκπομπή σας,κ.Εὐσταθιάδη,ἔχει ἐπιστημονική καί καλλιτεχνική ἀξία.'Αφοῦ εἶστε ὁ πιό κατάλληλος - ἔτσι νομίζω - σᾶς παρακαλῶ,ἄν δέν σᾶς κάνει κόπο,στεῖλτε μου τά ἔθιμα τοῦ Ποντιακοῦ γάμου,πού θά μᾶς χρειαστοῦν, γιατί αὐτόν τόν καιρό στήν 'Αλιστράτη γίνεται μιά γενικώτερη λαογραφική προσπάθεια καί θέλομε ἐμεῖς οἱ Πόντιοι νά μήν ἀπουσιάσωμε.Σᾶς εὐχαριστῶ."

Δίς Γεωργιάδου σᾶς ἀποστείλαμε ὅ,τι ζητήσατε.Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιά τά εὐγενικά σας λόγια.

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . . .

Καί ἐρχόμαστε στό κύριο θέμα τῆς ἐκπομπῆς μας. Οἱ Ποντιακές παροιμίες καί τά γνωμικά - ἰδιαίτερο κεφάλαιο τῆς Ποντιακῆς λαογραφίας.

Καί μέ τίς παροιμίες καί μέ τά γνωμικά,ὁ Ποντιακός λαός ἐκφράζει τίς φιλοσοφικές του σκέψεις καί ἐκδηλώνει τά αἰσθήματά του, Οἱ παροιμίες καί τά γνωμικά ἀποτελοῦν μιά ὡραία διδαχή.

'Ο ἐξαίρετος σκηνοθέτης τοῦ Ποντιακοῦ θεάτρου κ.Μιχάλης Κυνηγόπουλος,μέ τρόπο σατιρικό θά σᾶς παρουσιάση τώρα μερικές παροιμίες καί γνωμικά.'Ο κ.Κυνηγόπουλος στό μικρόφωνο.

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἅρπα) . . . . . .

Πού δουλεύ',ἔχ'τρανόν χάρ',πού ὀνεῖ,χάν'τ'ἐχτιπάρ',
ὅλ'ἀτόν γιάνια-γιάνια τερούνε καί τό χάλ'ν 'ἀτ περγελούνε.
Λέει ἀτό κι'ἡ παροιμία: - " 'Ονία,μαυροπροσωπία " .

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἅρπα) . . . . . .

Κάποτε ὁ ἄνθρωπον κί νουνίζ',ντό ἐφτάει,σή σκοτίαν κροῦει καί πάει,
ἐφτάει ἔργατα ἀγνά,τσιατραφίλια,θαμαστά.
"Αμαν κανείς ὅνταν,ὅσον κί πρέπ',ἀποζαμοῦται,ἀτότε...
" πού κί νουνίζ'ὅνταν κάθεται,θαμάσεται,ὅνταν σκοῦται " .

. . . . . ΛΥ ΡΑ - ἅρπα - . . . . . .

'Εγάπεσεν ἐγάπ'τρανόν,πεντάμορφεσαν κόρην,
καί σ'ὀμμάτια τ'ἐφαίνουτον ἄμον βασιλοπούλα,
νυχτοῦ-ἡμέραν γιά τ'ἀτέν ἐπέτανεν ὁ νοῦς ἀτ,
ἡ κάρδια τ'ἐβρουλίουτον καί παλαλά ἐποῖνεν.
Τίναν ἀτσάπα ἐγάπεσεν;Εἶναν γύφτσαν ἀγράσκεμον,
μαύρεσαν καίκκοντέσαν,ἄμον τσατσίν λεγνέσαν,
καί ὅλια νέϊσα...τό μυτίν ἀτς μακρύν,ἄμον κρεπήν.
"Αμαν πῶς κι'ὀκνεῖς..." ἐκεῖνον ἔκαφεν ἀτον τό μαλέζ'κι'ἀς σ'ὁμοίαζεν καί φαΐν ".

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

Τό πάντρεμαν ἔν δύσκολον καί ὅλ'ἀτό φοούνταν,
τό πῶς θά ἐφτάν'φαμέλιαν,τό πῶς καί θά σπιτούνταν,
οἱ ἀχουλίδες,τό πάντρεμαν,λέγν'ἀτο φασαρίαν,
ἄμαν ὁ ἀχουλής οὕς νά ἐνούνιζεν,ὁ παλαλόν ἐποῖκεν τρία παιδία.

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

Πρίν σό κιφάλ'φέρτς ἕνα δουλείαν,τρανόν κουρφίαν μ'ἐφτάς καμμίαν.
Πρίν τό ἀποτέλεσμαν ἔεις,τιδέν μή ταντινίεις,
σέφτελε,πρίν ὠβάεις,πῶς κακανίεις!...;

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

Κάποτε σόν ψεύτεν ἐμπιστεύκουταν,πώς θά λέει τήν ἀληθείαν,
σόν κλέφτεν,πώς θά ὁριάζ'περιουσίαν,
σόν ὀκνέαν,πώς θά ἐφτάει καλόν δουλείαν,
καί σόν παλαλόν,πώς θά δῆ γνώμην καλόν.
'Αγνά καί θαμαστά καί κ'ἐπορῶ νά μετρῶ ἀτα,
ἀτό ἔρθεν...." 'Εσέγκαν τό λύκον νά ὁριάζ'τά πρόατα ".

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

Σόν κόσμον ἀπάν'ἀς σ'ὅλια τσίπ'ἀφορισμένον ἔν ἡ ζούλια,
κι'ὄνταν κ'ἐποροῦμε νά ἐφτάνωμε ἀπ'ἐμᾶς ἀπάν'πού ἔν....
ἀτότε,καλά λέγνε...
" 'Η κάτα κ'ἔφτασεν σό κρέας,καί εἶπεν,τάγκαλα Παρασκευή ".

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

'Ατά εἶχα νά ἔλεγα σας,τό πολλά τό κιαβιαζιαλούκ ἔν μασκαραλούκ,
ἀφήνω εἴαν καί ἠμπορεῖ σ'ἄλλ'τό μίαν,κί ξέρω σήν ἐκπομπήν τό ποῖον,
λέγ'ἀτα κι'ἄλλο καλλίον.

. . . . . Λ Υ Ρ Α (ἄρπα) . . . . . .

" Τῆ Τρίχας τό γεφύρ'"

. . . . . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . . . . . .

- Ενεκρίθη υπό του κ. Α. Αλεξιάδη τηλεγωνικής

'Ο πυρρίχιος χορός " σέρα ".

. . . . . Α Υ Ρ Α . . . . . .

Θά εἴμαστε καί πάλι κοντά σας,φίλοι μας ἀγαπημένοι,τήν ἐρχόμενη Κυριακή,στίς ΙΟ καί μισύ τό πρωί ἀπό τό πρόγραμμα τοῦ Στρατιωτικοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Θεσ/νίκης.

. . . . . Σ Η Μ Α . . . . . .

'Ακούσατε τήν ἐκπομπή μας ..... 'Από τήν Ποντιακή λαογραφία - σέ κείμενο Στάθη Εὐσταθιάδη.

. . . . . τό σῆμα σβήνει . . . . . .